

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. III. Quædam alia de Circumcisione, & Sacramentis Legis naturæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

velint adversarii intelligi hunc textum, non parvulis tantum, sed etiam adultis gratiam collatam per Circumcisionem fuisse asserant necesse, cum universim dicat Pontifex Baptisum illi successisse, hoc tamen negat Suarez, & plurimi contrariae sententiae Auctores.

V. *Dicit etiam potest Pontificem locutum tantum fuisse in sensu supermissivo.*

Secundò dici potest Pontificem locutum ibi solum fuisse in sensu quasi conditionato & permissivo, ac si diceret esto doctrina illa de Circumcisione sit vera, quod scilicet originale remiserit, & locus ille Gen. 17. *Masculus cujus praepitii caro circumcisa non fuerit, delebitur anima illa de populo, quia pactum meum irritum fecit,* intelligatur de parvulis, & morte spirituali, à qua circumcisio liberaret, ad hoc praestantiorum esse Baptisum, qui non solum peccatum tollit, sed caelum recludit.

VI. *Dicit: S. Augustinus, quem multi ex Patribus sequuntur, ait peccatum originale per Circumcisionem fuisse deletum.*

Objicies tertio Sanctum Augustinum libro 16. de Civitate Dei cap. 27. & lib. 2. de Nup. & Concupisc. cap. 11. & alibi saepe docentem per Circumcisionem deletum fuisse peccatum originale; probat verò Sanctus Augustinus ex loco genethis proximè citato. Sanctum Augustinum multi ex Patribus sequuntur, ut Sanctus Gregorius; Beda, Prosper, Fulgentius, & alii.

VII. *Ostendimus supra S. Augustinum negasse Circumcisionem hoc fecisse.*

Respondetur primò, Sanctum Augustinum locis à nobis supra citatis affirmare contrarium: Secundò dico: Esto infictari fortè non possimus Sanctum Augustinum fuisse in illa sententià, cum tamen plures & antiquiores Patres contrarium expressè doceant, non est tanta hac in parte illius auctoritas, quamvis sit maxima, ut propter eam tot alios Patres relinquamus, praesertim cum sententiam suam fundet Sanctus Augustinus in illo loco Genesis, addendo ei has particulas octavo die, quae tamen nec in hebraeo, nec vulgata nostra lectione habentur, & ex illorum verborum occasione vult sententiam illam, *delebitur anima illa de populo suo,* intelligi de parvulis, & morte spirituali.

VIII. *Apposivissimum in rem hanc sancti Augustini dictum.*

Opportunè ergo hic venit illa Divi Augustini sententia, quam ponit Epistola III. ubi sic habet: *Neque enim quorumlibet disputationes quamvis Catholicorum & laudatorum hominum velut Scripturas canonicas habere debemus, ut nobis non liceat, salvà honorificentia, quae illis debetur hominibus, aliquid in eorum scriptis improbare, atque respicere, si forè invenerimus quod aliter senserint, quam veritas habet divino adiutorio vel ab aliis intellecta, vel à nobis talis ego sum in scriptis aliorum, tales volo esse intellectiones meorum: haec doctissimus & humillimus Sanctus Augustinus.* Cum ergo maximum ad id quod tenemus asserendum in Scripturis & Patribus fundamentum habeamus, salvà honorificentia tanto Patri debita, ipso veniam dante Divo Augustino, ab eo dissentimus.

IX. *Locus ille Genesis, Delebitur anima illa de populo suo, ab aliis Patribus intelligitur de solo adultis.*

Locus ergo ille Genesis, à Divo Justino Martyre, Sancto Chrysostomo, & interpretibus communiter intelligitur de solis adultis, & pena mortis temporalis propter transgressionem pacti à Deo initi, non cum Adamo, de non comedendo pomo vitæ, sed Abrahamo de Circumcisione, quam volebat Deus ut omnes ejus posterii sub pena mortis susceperent, nam statim post præceptum illud positum subdit Deus: *Masculus, &c. delebitur anima illa de populo suo, quia pactum meum irritum fecit, nempe pactum tunc initum.*

X. *Nec delecti de populo suo, significat ei semper*

Nec convincit id quod in confirmationem suae sententiae adfert Sanctus Augustinus, nempe verba illa, *delebitur anima illa de populo suo,* arguere mortem spiritualem, & damnationem; sicut, in-

quit, econtra juxta phrasim Scripturae apponi ad damnari; Patres vel populum suum, idem significat ac salvari; hoc inquam non videtur convincere, nam etiam juxta modum loquendi Scripturae, apponi ad Patres suos non semper significat idem ac salvari, cum Danielis 13. vers. 65. dicitur Astyages appositus ad Patres suos, & de Hamaele Gen. 25. vers. 17. dicit Scriptura mortuus est, & appositus ad populum suum, quem non est certum fuisse salvatum.

Addo tamen, verisimile esse, plerumque, licet non per Circumcisionem, tamen in Circumcisione remissum fuisse parvulis peccatum originale: hoc & nihil amplius volunt aliqui ex Patribus. Injunctum itaque erat Hebraeis, ut parvulis suis fidem ad originalis remissionem applicarent: Injunctum erat similiter, ut parvulos octavo die circumciderent, nisi ob instantem mortem citius, aut ob invaletudinem aliamve causam serius peragenda nonnunquam esset hæc ceremonia. Sicut ergo duo alia præcepta, nempe purificationis fœminarum, & pueri recens nati oblationem simul conjungebant, ita & verisimile est eos in his duobus præceptis fecisse.

SECTIO TERTIA.

Quædam de Sacramentis Legis naturæ.

Quæres primò: Utrum in lege natura institutum fuerit aliquod Sacramentum ad peccatum originale in illo statu tollendum. Vasquez 3. parte, quæst. 61. disp. 165. cap. primo recentiores quosdam suppresso nomine citat, qui dicebant nullum à Deo pro parvulorum justificatione institutum fuisse remedium, sed parvulos omnes, qui ante Christi adventum ex hac vita decesserunt, fuisse damnatos. Sed & malè de divinâ misericordiâ sentiant hi Auctores; & videtur hoc eorum pronuntiatum apertè esse contra Apostolum 1. ad Timotheum 2. vers. 4. *Deus vult omnes homines salvos fieri. Neminem volens perire, ut ait Divus Petrus Epistola 2. cap. 3. v. 9. quo pacto enim voluisset Deus hos parvulos salvos fieri, si nullum iis ad peccati originalis sublationem remedium providisset; finem quippe dici nequit velle, qui non vult media ad illum consequendum necessaria.*

I. *Dicebant aliqui nullum pro parvulis in lege natura ad originalis peccati remissionem institutum fuisse remedium.*

Negari ergo nullo modo debet remedium aliquod parvulis in lege naturæ fuisse à Deo institutum: ita cum Magistro in 4. dist. 1. scholastici, estque communis Sanctorum Patrum sententia. Hinc Innocentius III. cap. *Maiores de Baptismo*, quod à Deo abste, inquit, ut universi parvuli pereant, quorum quotidie tanta multitudo moritur, quin & ipsis misericors Deus, qui neminem vult perire aliquid remedium procuraverit ad salutem. Quamvis verò Pontifex directè loquatur contra hæreticos negantes per Baptisum gratiam parvulis collatam fuisse, & originale peccatum remissum, nihilominus ratio ejus ad omnem statum extenditur, quod scilicet Deus neminem velit perire.

II. *Planè tenendum est parvulis in lege natura aliquid remedium fuisse remedium.*

Probabilius tamen mihi videtur quod docet Sanctus Thomas in 4. dist. 1. quæst. 2. art. 2. ad 2. Hælenis 4. parte, quæst. 14. memb. 1. a. 2. § 2. Sotus dist. 1. quæst. 2. art. 3. concl. 5. & dist. 2. quæst. 1. art. 4. §. Alterum verò. Vasquez 3. p. quæst. 61. disp. 165. & alii, remedium aliud non fuisse.

III. *Hæc tamen remedium pro parvulis in lege natura institutum, non fuit Sacramentum.*

fuisse Sacramentum, sed à peccato originali liberatos parvulos & justificatos fuisse fide parentum, vel eorum, qui ipsorum curam gerebant, quæ fides per actum merè internum ad illos dirigebatur, sicque esse non potuit Sacramentum, cum Sacramentum sit signum sensibile, & consequenter includat necessariò actum onem aliquam externam. Quamvis autem fortasse cærenonia aliqua externa concomitanter adhibita fuisset, nihil tamen ad remittendum originale, & gratiam parvulis dandam conferebat, sed in illa non per illam infantes justificabantur, ut supra diximus de Circumcisione, & plura addentur numero sequente.

IV. *Per quid in lege scripta tolleretur peccatum originale.*

Quæres secundò, per quid in lege scripta tolleretur originale, si per Circumcisionem non tolleretur? Respondetur, in adultis sine contritione, vel dilectione Dei super omnia nunquam fuisse ablatum, in parvulis verò sufficiebat sola fides vel parentum, vel aliorum, imò fortè non est improbable, sicut apud nos Baptismus validè conferri potest à quolibet, quo tamen non obstante certi quidam ministri sunt ad id muneris peculiariter destinati, ita etiam olim fides à quovis applicata ad justificandos parvulos sufficere: probabile inquam est hoc munus ad nonnullos speciali modo spectasse, sive ii parentes fuerint, sive alii: ita Sanctus Thomas hic, q. 70. art. 4. ad 2. & in 4. dist. 1. quæst. 2. art. 6. qu. 2. & ad Hannibaldum ibidem, art. 2. Vasquez hic disp. 165. & alii, idemque videtur de lege naturæ.

V. *Dicunt Patres solum fidem ante Christi Evangelium ad expiationem parvulis sufficere.*

Probatur primò ex Sancto Gregorio libro 4. moralium cap. 3. ubi dicit parvulis sufficere solum fidem: idem habet Beda lib. 1. in Lucam c. 8. & Sanctus Bernardus Epistolâ 77. ubi sic habet: *In nationibus verò quotquot inventi fideles sunt, adultos quidem fide & sacrificiis credimus expiatis, parvulis autem etiam solum fidem profuisse, imò sufficere credimus.* Quod verò dicant hi Patres adultos per fidem & sacrificia fuisse expiatis, non sunt intelligendi quasi dicant sacrificia cum attritione ipsis gratiam contulisse, sed sacrificia tanquam opera pia fuisse ab illis adhibita, per quæ contritionem à Deo impetrarent, ut bene notat Vasquez cap. 3. num. 22. Ratio demum est, quia si fuisset aliquid hujusmodi ad remedium originale in Scripturis de eo futuram fuisse mentionem.

VI. *Existimo fidem illam in applicante non debuisse necessariò esse formatam, sed sufficere informem.*

Quæres tertio: Utrùm hæc fides debuisset esse formata, an sufficere informis? Vasquez citatus requirit fidem formatam. Verius tamen videtur quod docet Suarez, & alii, nempe sufficere informem, cum nulla urgens ratio sit, cur requiratur fides formata.

VII. *Obijc. Ergo facilius olim parvuli ab originali liberabantur, quam modò.*

Dices: Ergo olim facilius parvuli ab originali liberabantur, quam modò in lege gratiæ, cum jam non requiratur actio solum externa, sed etiam restricta ad determinatam materiam, aquam scilicet, defectu cujus etiam reliqua adsint omnia, evenire posset infantem cum originali mori, & è cælo perpetuò excludi. Negatur sequela: Tunc enim requireretur fides explicita unius mediatoris, quæ actio vel ob tarditatem hominum ad credendum, vel ignorantiam, quæ latissimè grassabatur, vel etiam secundum se difficilior erat quam actio baptizandi, licet ad certam materiam & formam adstringatur; hæc enim à quovis etiam infideli, adhiberi validè potest, modò adfit intentio faciendi quod facit Ecclesia.

VIII. *Non sequitur, nisi sola*

Neque ex nostrâ sententiâ sequitur quod inferunt aliqui, nempe si sola fides sufficeret sine

actione aliqua externâ, nihil esse cur parvuli ad huc in utero materno existentes liberari ab originali non possent; hoc inquam non sequitur, tum quia sicut institutio, ita limitatio effectus hujus fidei ad Deum spectat, in quibus circumstantiis applicari eam & valere voluerit, tum etiam quia, ut rectè Sanctus Thomas in 4. dist. 1. q. 2. a. 1. infans quamdiu est in utero matris non est aliquid sensibile distinctum à matre, & consequenter non capax cui ab Ecclesiâ aliquid applicetur. Cum tamen, ut tum ex sacris, tum prophanis Scriptoribus habetur, puerorum natalitia magna semper solemnitate celebrarentur, probabile est in illâ solemnitate perquam fuisse ipsam parentum fidem applicatam, ut in simili diximus de circumcissione.

Quæres quartò: Utrùm in statu innocentia debuerint esse aliqua Sacramenta, si diutius durasset; de facto enim nullum in eo fuisse Sacramentum docent omnes communiter, Matrimonium namque à Christo elevatum primò est in Sacramentum, ut insinuat Tridentinum sess. 24. ca. Negat Valentia hic, quæst. 2. Tannerus q. 2. d. 1. & alii. Probabilius tamen mihi videtur quod ait Suarez disp. 3. sect. 3. convenientia etiam illi statui, si diutius durasset fuisse Sacramenta aliqua, quibus homines gratiam habitualementem ex opere operato auxissent. Nec refert quòd Angelis instituta non fuerint Sacramenta; sic enim nec Angeli sunt redempti: deinde Angeli ob præstantiam naturæ potuissent multo perfectiores actus elicere, & gratiam augere, homines autem magis peculiaribus egent subsidiis. Nec etiam Sacramenta omnia ex conceptu suo sunt medicinalia, cum & Beata Virgo aliqua receperit, quæ tamen medicinâ non ogebat.

SECTIO QUARTA.

Adjiciuntur alia nonnulla circa naturam & proprietates Sacramentorum.

Quæres quintò: Quinam sint capaces Sacramentorum? Certum imprimis est, soli homines viatores esse eorum capaces, nullus autem est hominum viatorum, qui alicujus saltem Sacramenti, ad minimum Baptisini, capax non sit. Joannes Hus, & Wiclefus solos prædestinatos, nonnulli ex hujus temporis hæreticis solos justos esse Sacramentorum capaces perpetram affirmant. Parvuli & perpetuò amentes baptismum, Confirmationem & Ordinem, quamvis nullam habeant ea suscipiendi intentionem, validè recipiunt. Cur Pœnitentiæ, Matrimonii & Extremæ Unctionis capaces non sint dixi supra, disp. 63. sect. 5. dum de intentione requisita ex parte suscipientis, ubi etiam dictum est de adultis.

Quæres sextò: Utrùm Christus quæ homo instituerit nostra Sacramenta? Respondetur, Christum quæ hominem, id est per merita procedentia ab humana voluntate, dignificata tamen à Verbo instituisse Sacramenta, non solum singulorum materiam determinando, sed etiam valorem singulis & efficaciam tribuendo. Suis itaque meritis impetravit condignè Christus, ut Deus hanc vim singulis Sacramentis in nomine Christi administrandis conferret: cum enim merita ipsius essent infiniti valoris, non ad Sacramenta

Videri olim sufficere, potuisse infantes, in utero materno ab originali liberari.

IX. In statu innocentia nec gant aliqui futura fuisse Sacramenta.

I. Sali homines viatores sunt capaces Sacramentorum.

II. Christus quæ homo, id est per merita ab humana voluntate procedentia, dignificata tamen à Verbo instituit hæc Sacramenta.